Brassó, 1891. VII. évfolyam, 2-ik szám. Szombat, julius 4.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hánhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 6 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv tottkollektorijában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy az ak helye 5 kr. Nagyobb és fö: szerri hirdetésekné kedvezmény. Minden egyes hirdetésért 30 krt más egy kilős 50 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. WEISZ IGNÁCZ.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Előfizetési felhívás.

Brassó magyarsága mérvadó köreinek kezdeményezése és részvénytársaságunkba történt belépése következtében itt fióknyomdát állíttottunk fel, mely teljesen ujonnan fölszerelve, a legnagyobb igényeknek megfelelni képes, és egyuttal az emlitett körök óhaja következtében az itt már éveken át hézagot pótolt „Brassó" további kiadását határoztuk el.

Ezen elhatározásunkra lényeges befolyással volt az, hogy szerkesztőnek Dr. Weisz Ignácz brassói ügyvéd urat nyerhettük meg, és hogy a fennemlitett körök a lap anyagi és szellemi támogatását biztos kilátásba helyezték.

A „Brassó" egyelőre hetenkint háromszor: Kedden, Csütörtökön és Szombaton megnagyobbitott formában fog megjelenni, és előfizetési díját egy évre 7 frtban állapitottuk meg, mely legczélszerübben posta utján lesz a „Brassó" kiadóhivatalába beküldendő.

Nyomdánkat, — mely lithographiával is rendelkezik, és a „Brassó"-t a közönség szives pártfogásába ajánlva, biztosithatjuk a t. közönséget, hogy igényeinek megfelelni kötelességünknek fogjuk tartani.

Brassó, 1891. julius hó 2.

A „KÖZMŰVELŐDÉS" részvénytársaság
a **„Brassó" kiadóhivatala.**

Feladatunk.

Mult czikkünkben ezen felirat alatt elmondottuk, hogy a politikai és társadalmi életben melyek feladataink; hátra van még, hogy reámutassunk azon feladatokra, melyek reánk városunk specziális ügyei tekintetében várnak.

Köztudatu tény, hogy valamint az államnak, úgy minden társadalomnak és polgárztnak jóléte és felvirágzása csak attól függ, hogy ügyei miként kezeltetnek.

Ott, hol valamely polgárzat ügyeit szakavatott, szorgalmas és lelkiismeretes hivatalnokok kezelik, ott a jólét és azzal a polgárzat megelégedése fokoztatik; ellenben ott, hol a polgárzat ügyei szakavatatlan, megbizhatatlan, avagy a kellő munkaerőlyel nem biró tisztviselők által kezeltetik, ott a polgárzat elszegényedésével, a város hanyatlásával és eladosodásával csak a polgárság elégedetlensége versenyez.

Ha az államan minden egyes megye, város és község rendezett anyagi viszonyok között élne, ha ezen állami tényezők tisztviselői soha sem tévesztenék szem elől, hogy a közjó épolása az, mi kezökre bizatott; ha a reájok bizott közügyeket szorgalmasaban és lelkiismeretesebben kezelnék, mint saját ügyüket, azért, mert a közügy fontosabb és életbe vágóbb, mint a magánügy, és ha soha sem tévesztenék szem elől, hogy a közügyeket és ezen ügyek alanyait szolgálni, de nem uralni vannak hivatva: akkor bizonyára az az állam, mely megyéiben és községeiben ily tisztviselőkkel rendelkezik, boldog és virágzó lenne.

De mert ez sem nálunk, sem más államban nincsen igy és különösen nálunk, addig, mig választott tisztviselőkre lesznek legfontosabb érdekeink bizva, másként nem is lehet, azért szükséges és sürgös a közigazgatás államositása.

Az államositás egymagában azonban még mindig nem az a talizmán, mely összes viszonyainkra, mint egy varázs, egyszerre és rögtön átalakitólag hathasson; mert a kinevezett tisztviselőtől a szakértelmen, szorgalmon és lelkiismeretességen kivül még az ügybuzgalmat, a folytonos érdeklődést is megköveteljük a reá bizott ügyekre nézve.

Ezen ügybuzgalmat és érdeklődést pedig csak ugy kelthetjük fel és tarthatjuk fenn tisztviselőinkben, ha mi magunk is, a megye és a város minden egyes polgára, közügyeinket folyton éber figyelemmel kisérni és azok iránt a szükséges és kellő érdeklődéssel viseltetni el nem mulasztjuk.

Mint hazánk egy nagy részében, ugy nálunk is azon sajnos tapasztalatot kell konstatálnunk, hogy a polgárzat közügyeink iránt a kellő érdeklődésel nem viseltetik és hogy közügyeink iránt már is egy oly nagy foku közöny uralkodik polgárzatunkban, mely mig egyrészt megbénitja a közügyek vezetését, addig másrészt lassan-lassan mind végzetesebbé lesz reánk nézve.

Ezért különös és kiváló gondot fogunk forditani arra, hogy megyei és különösen városi ügyeink sorra és ugy, a mint aktualisakká válnak, higgadtan és kimeritően ismertessenek lapunkban és hogy egyuttal megadassék azon irány, mely szerint mi az egyes ügyeket a közjó érdekében elintézve látni óhajtanók.

Jól tudjuk, hogy különösen városi ügyeink tekintetében számos a panasz és nagy az elégedetlenség polgárságunk körében; tudjuk azt is, hogy a hangoztatni szokott panaszok egy része jogosult, egy más része pedig indokolatlan, és épen azért az egyes ügyek ismertetésével azt óhajtjuk másodsorban elérni, hogy a panaszok, a mennyiben jogosak, orvosoltassanak, a mennyiben pedig jogosulatlanok, elejtessenek; meg lévén győződve arról, hogy a varos ügyeit kezelő t. tanács is csak örömmel fogja fogadni, ha a sérelmeket tárgyilagosan tudomására juttatva, utmutatásaink- és tanácsainkkal támogatjuk, mig másrészt az indokolatlan megtámadásokkal szemben, mint saját intéményünket támogatásban és kellő védelemben részesitjük.

Hogy ezen kötelességünknek folyó feladatunknak megfelelhessünk, mindenesetre szükségünk lesz polgártársaink támogatására is, a mennyiben elvárjuk tőlük, hogy minden panaszukat, melyek a közügyekre és ezek kezelésére vonatkoznak, velünk elfogultlanul közöljék, mert igy ezen közlemény alapján a tényállás alapos kiderítése után teendő felszólalásunkkal mindenesetre többet fognak használni közügyeinknek, mintha az egyesek puharázás közben, a legtöbbször elfogultan vagy a tényállás félreismerése által vezettetve, saját tanácsunkat vagy annak valamely tagját becsméreli vagy kisebbiti.

Követeljük meg tisztviselőinktől a kötelesség teljesitését, de ne támadjuk és ne kisebbitsük őket ok nélkül.

Politikai szemle.

Országgyűlésünkön részint az épület fölött, mely az egyik oldalon hanyatlik, és mivel a keleti oldalon hanyatlik, fölötte lesztünk, hogy itt lesz a legkevesebb hő a ezt vallattuk. Varázsszámban van a csalódtunk, mert csupán három hőmezőn kellett áthaladnunk. Mi ketten hegymászó czipőinkben könnyen átjutottunk, két oldalunk azonban szina talpu hocskorábban csakis ugy mehetett keresztül az olvadástól sikos jégkéreggel borlitott havon, hogy D. barátom lépesőket vágott balájával a hóba. Hőmezőkre kilöttben csakis a hazaidőkban találtunk, melyek mederekben csapjak le a völgybe s már a fenyőhatár közelében elenyésztek. A tülevelő fák óvét egy óra multva elhagytuk s a törpe fenyők és havasi zsiborkok szükségből kibontakozva, ezentul szumit nem gátolta szabad kilátásunkat. A lábaink alatt elterülő tájkép szépsége mivészi ecsetjére méltó. Nyugat felé, a malajesti katlant övező csaknem merőleges szikfalakban az Alsó-Magyarországra és Zágrabot hátunkra vonulata és a Velikán fantasztikus szirtjei; kelet felé a távolbol a tekintélyes Nagykő-s Keresztenyhavas bérczes feje, a Tomos völgye és Predeal város háztetői, majd ézak felé a barczasagi rész, falvaival egyetemben tárult elénk teljes tavaszi pompájában. De nem sokáig legeltetik szemeinket e varázslatnak látott képen, mert mage a legközelebbi környék is pazarul tarta elénk szépségeit. A hőmezők szélén, helyenkint magából a hóból egy kis kerek nyiláson kandikáltak ki a Soldanella lhotyszinű fejecskéi, odabb a jegtő lankain valósagos pármakat alkotott a hazai lhola, mellette a kárpát kankalin kénsárga ernyőit lengette hivogatólag, a lég enyhe áramlata közbe-közbe a szár nélkül.

A menhaz mellett veszi kezdetét az a vörösre jelzett út, mely a legmeredekebb bár, de mivel a keleti oldalon haladt, föltételeztük, hogy itt lesz a legkevesebb hó a ezt vallattuk. Varázsszámban van ez csalódtunk, mert csupán három hőmezőn kellett áthaladnunk. Mi ketten hegymászó czipőinkben könnyen átjutottunk, két oldalunk azonban szina talpu hocskorábban csakis ugy mehetett keresztül az olvadástól sikos jégkéreggel borlitott havon, hogy D. barátom lépesőket vágott balájával a hóba. Hőmezőkre kilöttben csakis a hazaidőkban találtunk, melyek mederekben csapjak le a völgybe s már a fenyőhatár közelében elenyésztek. A tülevelő fák övét egy óra multva elhagytuk s a törpe fenyők és havasi zsiborkok szükségből kibontakozva, ezentul szumit nem gátolta szabad kilátásunkat. A lábaink alatt elterülő tájkép szépsége mivészi ecsetjére méltó. Nyugat felé, a malajesti katlant övező csaknem merőleges szikfalakban az Alsó-Magyarországra és Zágrabot hátunkra vonulata és a Velikán fantasztikus szirtjei; kelet felé a távolbol a tekintélyes Nagykő-s Keresztenyhavas bérczes feje, a Tomos völgye és Predeal város háztetői, majd ézak felé a barczasagi rész, falvaival egyetemben tárult elénk teljes tavaszi pompájában. De nem sokáig legeltetik szemeinket e varázslatnak látott képen, mert mage a legközelebbi környék is pazarul tarta elénk szépségeit. A hőmezők szélén, helyenkint magából a hóból egy kis kerek nyiláson kandikáltak ki a Soldanella lhotyszinű fejecskéi, odabb a jegtő lankain valósagos pármakat alkotott a hazai lhola, mellette a kárpát kankalin kénsárga ernyőit lengette hivogatólag, a lég enyhe áramlata közbe-közbe a szár nél-

Néhány vonás a turista-életből.

A brassói magyar közönség közül kevesen fogják tudni, hogy a mai nap sárjira — a teljes joggal — felkapott turisztika, városunkban aránylag nagyon rövid multtal dicsekedhetik. Tizenöt — husz esztendő előtt még valóságos ezeresjy számba ment, ha valaki Brassóból a Keresztényhavasra (Schuler) kirándult s hetekig kozbeszéd tárgyát képezte, ha a Bucsecare, vagy Királykőre merészkedett. Jelzett utak, vezetők, menházak, természetszeu fegelyebb a kiföldön is jirt természetkedvelők abrándjaiban voltak meg, valósággal azonban a vadonon keresztül kellett történie a kirándulonak s ha haza tért, nem győzte élmányit, a kiálitt faradalmakat a veszélyeket eléggé és elégszer ecsetelni. Talán épen az uti kalandok tulságosan élénk kiszineziése okozta, hogy a magyoh s faradságosabb kirándulásoktól meg a bátrabbak is visszaretettek, a hogy a turisztika oly lassan honosodott meg varosunkban. Érdekes s az akkori visszonyokra élénk villagot vető pl. az a czikk, melyet *Kurz* lelkész akkortajt egy helybeli német, tiszaalmi és szépirodalmi lapban tett közzé a Királykő keleti oldalán fekvő „ördögmalom" (Mora dracului) felől, melyben e tag borzalmai oly élénken ecsetelvék, hogy nem csodálhatjuk, ha polgártársaink jamborabb fele „a wackenfeld lelkész" szerzőjének állásponjára helyezkedett s irtózva beszélt hegyeink „utálatos vadságáról".

A realisztikus nevelés s a természettudományok erőteljesebb térfoglalása azonban e tekintetben is áldásos befolyást gyakorolt s más városok példájára, tiz évvel ezelőtt nálunk is megalakult az ordélyi (német) Kárpát-egylet helybeli fiókja, mely a turisztika igazi megalapitójává lőn s vidéken. Nem ezután e Kárpát-ezatály érdemeit behatóbban ecsetelni, csak röviden kivánom jelezni, hogy ez osztály működése nélkül, még ma is legfeljebb pólyájában volna városunk turisztikája.

Ennek köszönhetőjük, hogy ma már megtelelőe részletesen ismerjük hegységeink természeti s tájrajzi viszonyait; sőta számba megy, ha a Keresztényhavast, vagy Nagykőhavast megiástogatjuk; sőt a Csukash, Királykővet, vagy Bucsecsot látogatók száma is nagyon tetemes. Természetesnek találjuk, hogy hegységeinket, melyek ellenálhatatlan varázsa a tenyészet nyári pompájában oly gyakorta bövölt el bennünket, a zumaras, zimankós tél idejében is fölkeresstük; hogy élvezzük oly bájait, melyek nyaranta elenyésznek. Ma már megszokott dolog, hogy néhány Kárpát-egyleti tag évonte oda fent a Keresztényhavas menházában ünnepli karacsony szent estéjét, sőt magasabb hegységeink is gyakran már kora tavaszszal visszhangzanak a látogatók jókedvi dalától.

Egy ily korai kirándulás vágya kapott meg bennünket is e erről skarok e sorok folyamán megemlékezni, melyben D. barátommal május végén vettünk részt, midőn Roznyoről a Buksoiu tetejére, a Bucsecs ismegének második legmagasabb csucsára (2477 m.) ha toltunk.

A roznyoi völgyből csendesen bogarászva tértünk be a Vidombák völgyébe s a tavasz nyilő virágai, illatos rétek és csobogó patakok között jutunk el a Bucsecs hágójára innen a hegycsuszamlás mellett, meglehetős könnyü út vezet a malajesti katlan alatt fekvő menházig, mely azonban ma, a több napi esőzés alatt feláztatva, nagyon lassan engedte haladunk. Az éj sötora mult is egyhangu szürke palástot öltött, a miért is a megázás kellemetlenségét elkerülendő gyorsabb ütemben iparkodunk feléi alá jutni. A menház közelében lévő mereddek hágó alatt mintegy oltözöttjeiül a másnapi élményeknek, kb. 50 lépés szélességű hőmezőre jutottunk, a hó azonban szilárd volt s könnyen átmenvén rajta, még alkonyat előtt a menhaz előzőszájában éreztet tüz mellett szárosöltök pároló ruhait. Csakhamar lepihentünk s elaludtunk; legédesebb álmainkból azonban hirtelen kefedett borzasztó szél riasztott fel, mely a menhaz fáskit tesztjeité, olykor az egész házat azt alapjában megrázkodtatta s egész éjjel kiscriettes zenebonát vitt véghez. Ily nagy szél semmikép sem kellemes a magasabb hegyek közöt, hol óriási erővel tolnd a hegyszakadékokon és szik volgyeletoben keresztül; mégis érdekes a maga nemében.

Előbb lágyan kezd zengeni, édes melodikus hangokat csal ki a közeli szirtekből, majd erősbodik hangja, érdes, lokemes hulogas vergyil közé a fülsiketitő sivitassal közodik, mig hirtelen mely bömbölés vet az egésznek véget; néhány pillanatra siri csend áll be, majd ismét megcsendül a lágy dallam mely a legtajosabb hárfazengésre emlékezet, mig ismét fölkel veszt s telesavolti fülei det.

Hiába hutzok fejünkre takarónkat, alom nem jött szemeinkre, s másnap reggel meglehetős rossz conditiójban hagyjuk el a menhazat, hogy — ha lehet — a Buksoiu csucsát megmászszuk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

rolt obstrukció Horváth Ádám képviselő egy tartózkodás mellett is megszüntető interpelláció eszelekedett meg; a mennyiben kérdést intézett a miniszterhez az iránt, vajjon igaz-e, hogy a kormány a szásznokai, mint nemzetiséggel paktál? Ezen interpelláció természetesen csinált dolog volt, mert tudva vala, hogy e napon grof Bethlen Gábor az EMKE elnöke fog szólni a törvényjavaslat ellen. A nemes grof persze nem beszélhetett egy ilyen szavazott „szásznokszövetségi Heigeschmack" nélkül és Thalmann, Szeben megye uj főispánját is belevonta beszédébe. Szapary Gyula miniszterelnök azonban nem utasította Horváth Ádám interpellációját magához egy késői adatot válasz reméneyében, hanem ismert erélyével visszautasítá Horváth" vádját és nyomban válaszolt az interpelláczióra, kijelentve határozottan, miszerint sem ő, sem a kormány nem tagja az erélyi szásznokai sem titkos, sem nyilt alkudozásba nem lépett. tehát egyszégel sem kötött. Ez miután Horváth interpelláczióját a „Münchener Allgemeine Zeitung"-ból vett, jellemzi a miniszterelnök, hogy az azon lapban foglaltak nem irányadók, nem lévén e lap a magyar kormány hivatalos közlönye, sem az által befolyásolva. A mi pedig a szásznokok azerdéjt szászcsoknak szemben követendő eljárását illeti — ugymond a miniszterelnök — az egészen tiszta és világos. A kormány elvárja a szászoktól, hogy elismerjék az ország közjogi helyzetét és szándékait, hogy a törvényeket, és ez esetben nem lesz akalmuk panaszra.

Lévén a közigazgatás államosítása napi rendes, a törvényjavaslat felett Tóra Kálmán, a már fent érintett grof Bethlen Gábor, mellette szólott Horváth Boldizsár, kinek ritka felszólalása epochalis eseményként fogadtatott. Ez mi kétség, hogy Horváth Boldizsár „jeszt"-ja tulteszi az egész ügyfelenségi párt „nem"-jén. Es igy a karaván halad, mig Ötvös belszólásai elhangzanak. Ötvös t. i. a Horváth Boldizsár beszédje alatt átvette a ház elnokát szónoknak, mely réá nézve hálatlan, mert Ötvös és a ház kakasa közötti mégis nagy a különbség. Mig az országban az emberek aratnak, addig benn a házban már csépelnek, de nem buzát, hanem szalmát. Egyébként megjegyezzük, hogy Horváth Ádám interpellácziója, Horváth Gyula lapjából indult ki. Ez a lap magát erősen erdélyinek tartja, pedig mi e lapot nem biztuk meg a prókárországi lábol 101. számban megszerzett főispánunkkal is foglalkozik, a mint hogy a „Magyar Hirlap" nagyon szeret személyekkel foglalkozni. Reméljük, hogy szeretett főispánunk gyugyalmi alatt a „Magyar Hirlap"-komolyan nem vehető, csakis feltűnési vizsketegségből irt phantasmagoriám, mi pedig nem is veszünk komolyan a Magyar Hirlapot, mely az országban és országon kívül talán 15 millió polgárban jutott meg és egy jó napjiban irott 1000 forintot ád. Mindezen számok persze a holdban vannak.

A külföld meglehetős érdekkel tárgyalja a hármas szövetség megkötésére vonatkozó hireket. Az ottan Oroszországban valóságos konsternáczió okozott volna Vilmos cáczár nak a hármas szövetség megujitására vonatkozó ama kívánsága, hogy szerint szerint ennek nagyra becsüli a német-osztrák magyar szövetséget és a szövetség magát pedig nagy katonai értékét és jelentőségét. (Mit szólnak vajjon e kijelentéshez Friedrichsruhban?) Nem csoda tehát, ha a „Novoje Vremja" rosszul érzi magát, és az orosz francia szövetséget erős akczióra hivja fel és nem csoda, ha a „Novoje Vremja" harczias kürtjének az lenne következménye, hogy aug. közepéi Besszarabiaban megdobbanó hangot adnak.

Mig Oroszországban a hármas szövetség tényleges megkötésének hire tartja izgatva a kedélyeket, addig a kedélyes Bécs több kisebb dolgokkal tölti el a meleg napokat. A Kriebaudi utolsó kataszrofa, a bécsbtársaságyi költségvetés részletes tárgyalása és a Dunagőzhajózási társasága vonatkozó javaslattal foglalkoztatja a Reichsrathot. Ilyenkor persze a „Brassó" is tudni van szó — mi sem marad „ungesichert" és azt szerint osztrák szomszédunk, hogy mi is vegyünk részt a társasag ügyének rendezésében. Ezen kérdés megoldását Baross miniszt-rre bizzuk, magi megvalaszol ó a sógornak.

A közigazgatás államosításához.

Hónapok óta lázas izgalottságban tartja hazánk összes lakosságát a közigazgatás államosításának kérdése, hetek óta foly már a vita az országházban a törvényjavaslat fölött és maga a külföld is élénk érdeklődéssel kíséri a javaslat sorsát, mert tagadhatatlan, hogy a közigazgatás államosítása hazánk egyéb viszonyaira nézve átalakítólag fog hatni.

Vagy az államosítás hazánkban már elodázhatatlan és szükséges, hogy hazánk viszonyai az államosítást feltétlenül meg'is követelik és hogy az államosítás szükségességének érzete hazánkban általános, ezt leginkább igazolja az, hogy a közvélemény, a sajtó túlnyomó része és a nemzet zöme az államosítás mellett foglal állást, és annak mibelőli keresztülvitelo mellett működik.

Az ellenzék, mely már nem egyszer adta jelét annak, hogy a közvélemény kinyilvánitott tendencziát nem a nézve nem mérvadók, a közigazgatás államosítása ellen erősödött és ellentétes állást foglal el a közvéleménynyel szemben, és mert mint kisebbség a többség fölött határozni nem tud, az obstrukczió vezedelmes, jogtalan és végzetes fegyveréhez folyamodott, és habár jól tudja, hogy törekvése és nézete a nemzet nagy többségénél helyeslésre nem talál, az országgyűlési vitát végtelen sorozatával kivánja a törvényjavaslat megszavazását, és törvényerőre való emelkedését — nem meggátolni, mert erre képtelen, — de elodázni.

Hogy az obstrukczionak az volna a feladata és törekvése, hogy a törvényjavaslat behaló, alapos és kimeritő megvitatása utján a nemzet azon nagy többsége, mely ma az államositás mellett foglal állást, az államositás szükségtelen, fölösleges vagy káros voltáról győzessék meg, akkor az ellenzék eljárása, mely szerint minden egyes tagját kötelezőleg szorompó elé állítja, hogy a javaslat ellen beszéljen, tán még menthető is volna.

Amde az ellenzéket nem ezen — különben jogos — czélzat vezeti; mert miután a törvényjavaslat beadása előtt jóval és a javaslat benyujtása óta is szakadatlanul agitál a hazában, a nemzet czélja és felszólalásokat gyűjt az államosítás ellen, és mint meggyőződhetett arról, hogy a nemzet túlnyomó nagy többsége, sőt a házankban elő más nemzetiségek is az államosítás hivei, lehetetlen, hogy az ellenzék ma is azon foltevésben ringassa magát, hogy nézetét az egész nemzettel elfogadtathatja.

Már pedig, miheltyt az ellenzéki erőn meggyőződött, hogy a nemzet viszonyok között erről meg kellett győződnie — miheltyt tehát a jóhiszeműség legkisebb látszata nélkül kizd, nem a kapacitáltás, de a közvélemény lekűzdése érdekében, azonnal megszünik eljárásának jogossága, nemcsak, de follépése és jelenlegi eljárása a veszedelmesség és végzetesség jellegét is elöi magára.

Parlamentáris államban a közjó érdekében is már általánosan elfogadott törvény, hogy a kisebbség a többségnek magát alávetni köteles, mert tel kell tekeznei, hogy az államgépiarok nagy többsége bizonyara jobban es inkább megiéelheti azt, hogy az állam javára mi szolgál, mint a kisebbség, mert fel kell tekeznei, hogy a többségi bizonyszép gy, ha nem jobban, szivén hordja a haza sorsát, mint a kisebbség; és mert a legeneresczitlenebb konfliktusra, végzetes szakadásra és az állam nagymérvű gyöngitésére vezetne az, ha a kisebbség a nemzet nagy többségét uralna és elnyomná.

Az ellenzék a parlamentarizmus ezen elve ellen és okotlanuynknak ezen elven alapuló egyik garanczája ellen küzd akkor, mikor a nemzet nagy többségének legjobb meggyőződésen alapuló órekvése ellen áliást foglal el, mindön kisebbségi rétegét az egész nemzet nézetivel ellentétbe állitva, majdnem elhirdíthatian akadályt állít a nemzet haladása s ebbél folyó felvirágzása ellen. Es a midőn gátul áll oda a nemzet jogos, alkotmányos uton elérni czéba vett törekvéseinek, és az ellenzéki szónokok mondva csinált beszédeivel százszorekre menő oknélküli és fölösleges költségeket okoz az ellenzék államunknak, az államosítás ellen felhozott ellenzéki érvek sem olyanok, melyek a nemzet nagy többségének az államosítaska vetett hitét és reménytet csak megkerésbénitani képesek lehetnének.

A nemzet és az az állam fennállásnak biztosítékait az alkotmány, a parlamentben és magában a nemzetben birja, de nem egyszer dió ki kizárólag a megyei önkormányzatban.

Az az önkormányzat és az az önkormányzati jog, melyet a nemzet önmagának alkotmányában és a képviseleti rendszer alapján parlamentjében biztositott, az a nemzeti önérzet, mely a nemzet minden fiának szi vében kiolhatatlanul él, és a melyet, mint szent lángot, örökre élesztení és megtartani mindnyájunk kötelessége: ezek azon biztosítékok, melyeket mi magunknak, nemzetünk, hazánk és alkotmányunk biztosítása és fölvigyázása teremthetik és minden kívülrészek és minden belső támadás ellen megvédhetünk, megtarthatunk.

Hiába hangoztatják, hogy a megyék, autonomiájukkal védték és mentették meg a hazát; a megyék összes autonomiájukkal soha sem lettek volna képesek a szabadságunk ellen irányzott szarnok támadást elhárítani. ha magában a nemzetben, annak minden egyes fiában nem élt volna a nemzeti önérzet, a haza és nemzet fentartási szükségének érzete és ha szabadságunkat nem helyezték volna minden felé.

Ott van utolsó szabadságharczunk, ez elegendő példát nyujt arra, hogy számos esetben egyesek lángoló hazaszeretete és szabadságérzete eszerszerte többet tett és vitt ki, mint sok megye autonomiájával.

Már pedig aligha képzelhetünk hazánkban lelkiismeretes hazafit, ki csak egy percig is kétkednék abban, hogy a kinevezett tisztviselő kevésbbé fogja a haza, ezen állam alkotmányát tisztelni, szabadságát szeretni, mint a választott, és a ki a kvalifikáczióval biró nemzetű hivatalnokot kevesebbre beszélné, mint a választott, de esetleg minden kvalifikáczió nélkül tisztviselőt.

És attól — mivel az ellenzék leginkább szeret ijesztgetni, hogy t. i. a kormány az általa kinevezett tisztviselők utján vissza fog élni hatalmával — éppen nem tarthatunk, mert nem tekintve azt, hogy magyar kormány eddig még soha sem élt vissza hatalmával és igy a gyanusitás és feltevés jogosultan, az a hatalom, melyet a kormány kezel, a nemzet alkotmánya által van adva és megszabva, és a mig parlamentje és sértetlen alkotmánya lesz a nemzetnek, és a parlament egyrészről, de minden honpolgár másrészről éber figyelemmel fog őrködni az alkotmány, a törvények végrehajtása és respektálása felett is

A parlamenttel együtt kellő ellenőrzést is fog gyakorolni, és mig magyar kormánynak lesz, — addig ezen kormány hatalmi visszaélésétől nincs mit tartanunk.

Városi közgyüléseink.

A ki figyelommel kisérte évek óta városi közgyűlései, az bizonyára nem azokhatott el azon szomoru tapasztalat elől, hogy a közgyűlések nem résszelőmek a tagok részét azon látogatásban, melyet azok megérdemelnek.

Brassó városának minden ügye fontos, mert közügy, és azok, kik tagjai a városi közgyűlésnek — a communitásnak, — bizonyára azért valasztattak meg tisztviselőkül, és azért jelöltettek communitási tagoknak a törvényi által, mert a törvény épügy mint a választó polgárok, azon jogos feltevésből indultak ki, hogy a törvény által kijelöltek és a választottak vagyoni allasuknál, intelligentiájuknál fogva kézsek és képesek is lesznek a város ügyei iránt azon érdeklődéssel viseltetni melyi feltételül szükséges, nemcsak azért, hogy a város ügyei kellő figyelemben részesüljenek, de azért is, hogy minden ügy a legalaposabban és legbehatóbban le is tárgyalassék.

Ha már most a communitás tagjai a közgyűlésekt rendesen és pontosan nem látogatják, ennek egyik sajnos következménye az lesz, hogy a közgyűlés elé kerülő ügyek kitétetnek annak, hogy a kellő, alapos és a szakavatott megvitatásban nem részesíthetnek, mint azon szomoru következménye az, hogy legtöbb ügy, legalább számos ügy elhamarkodva érvényesíti, és ennek tulajdonitható aztán, hogy utólag magok a tagok közöl is azon kérdezősködnek, kik azért a tanácsot okoztaják; másrészt a közgyűlések gyér látogatasa azt is maga után vonja, hogy a kellő ellenőrzése a tanácsnak és a hatóságokak ellenőrzőlatik; mert ne feledjük, hogy a képviselőtestület tagoknak nemcsak az ügyek megvitatása és elhatározása, de számos ügy kezdeményezése és a felszólalások utjan való ellenőrzés is kötelessége.

Mi azt tapasztaltuk, hogy ha valamely valasztásról van szó, az ügy mégis inkább mindkét barmily kis összeggel dijazva — a communitas tagok a legnagyobb sietséggel és pontosasgal ügyekeznek a közgyűlésekn megjelenni, mint azon szomoru esetben amaz, hogy legtöbbszor a tagok nem kellő szama miatt a már régi renden lévő kérdések tárgyalását egyszer, más, az sokszor több más közgyűlésre kell elodázni.

Ezen választásokkal nemcsak a tanácsnak adunk tobb munkát, a mely pedig munkával megterheltetve van, de egyesek is karosiltják a város érdekeit is, mert ezen ily ügy sürgősebb elintézése a kojára is befolyással volna.

Ily emlékezünk a többek közöt arra, hogy a midőn a városi viszonyok ügye volt tárgyalas alatt és a mikor a városi főmérnök által köszemlésre kitett rajzok stb. fölött kellett határoni, sokkal kevesebben jelentek meg, mint midőn egy czélszerű kitatalonk valasztásról volt szó; pedig az csak kétségtelen, hogy a varos vizvezetékének mielőbbi létrejötte sokkal fontosabb es sokkal többszór sürgetteti, semhogy azt a képviselett tagok előtt már elvesztette volna.

És a közgyűlések gyér látogatása a tanácsra is különösen kellemetlen hatással kelő birjon, mert a tanácsnak mint a városi ügyek előkészítője és végrehajtója, maiva van arra, hogy a képviselettel meghallgassa, hogy az általa előkészitett ügyeket a városi képviselő tagok bolcs megvitatasa és elhatározasa alá bocsassa, azaz azon alapos megvitatás adja és adhatja meg a tanácsnak a megvizsgálást az elhatározott ügyek helyessége fölött, és kellemetlen lehet a gyűlesek gyér látogatottsága, mert ezen gyűlesekn számol be a tanács tevékenységéről és ha a tanácsa a hajok közönyét látják — bizonyára a tanácsa munkakedvére igy munkassága is kell hogy hagson.

Elég sajnos az, hogy a tagok közül sokan mindig jelen nem lehetnek, mert elhivatasuk, foglalkozásuk és kenyér keresetüket más akadályozza minek, sajnos, az is aztán az eredmény, hogy az ügyek rendes menetét kellő figyelemmel nem kiséríhetik; amde azonban elegen, kiket szomoritja ez az allapot, avagy utazásik nem akadályoztatnak abban, hogy minden gyűlesen jelen legyenek, a szekhez intézzük szavunkat, kérve őket, hogy a varos érdekében rendszeri jarianak el a közgyűlésekben, akkor lesz majd tovabba a polgárság is mind nagyobb közönyuel fog viseltetni közügeink iránt.

Tanügy.

Az iskolai értesitők ismertetése, kivált ha azok, mikent az alábbiak is, a magyar kulturális czél haladásanak hű tükrei, egyike a jap ano feladatainak, melyet szerkesztőségünk örömmel teljesit s hiven igyekszik kontalanul szok előtt, kikhez ez értesitők el nem jutottak, az iskolák működését és beléletét.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Három ily értesitő fekszik előttünk: a brassói magyar kir. Kereskedelmi Akadémia VI. s a közép faipariskola szintén VI-ik évi értesitője; továbbá a Pajtál leány- és elemi iskolák XVI. értesitője, ez utóbbi egyszeremind visszapillantassal a polgári leányiskola tiz évi múltjába. Mindenike érdekes adatokat tárfel ezen intézetek életrevalóságáról és Orbán Ferenc igazgató szakszerű vezetéséről; s azon szép hivatásáról, mely a speczialis feladatokon kivül a nemzeti szellem fejlesztését és ébrentartását szintén magában foglalja.

Kezdjük mindjárt az ismertetést a kereskedelmi akadémia értesitőjén. Első közleményével egy „Brassótól Fiumégy czimü, valoban vonzó s egyszerü iráslyval irt utleirást olvasunk Szabó Nándor akadémiai tanár tollából. Azon hosszu, szép utat lujszó itt élénk szinekkel ecsetelve melyet a kereskedelmi akadémia és közép faipariskola 34 tanulója a tanár vezetése alatt f. évi márczius hó 21-étől April hó 2-ig tett meg magyarszon és vizen, érintve az alfold nevezetesebb városait: Eszéket, Zágrábot, Fiumét és végre az ország fővárosát. Eddigelé a hazai ifjunak intézetek közül tudtunkkal csak alig egy par tett ily nagyobb tanulmányi utat; midőn akkora szellemi hasznunk jár ez iöleg a faipariskolában tanuló növendékekre nézve, kik a maturus után egyenesen az életbe lépve az ország különböző vidékeire szórattnak szét s az elméleti tudást az utazás ok alatt szerzett praktikus ismeretekkel már előre kiegészithetnék.

A vezető tanárok szettek is e szellemi hasznot tanitványaik részére kiszámolyoln. Mindjárt Aradon a Szécsenyi-gőzmalmot s a Neumann féle hires szeszgyárat tekintettek meg mindkét helyen a gyár élén álló igazgatók szives kalauzolása mellett s megtekintek bő tapasztalatokat az élénk forgalmu vállalatokról; innen a 13 vértanu emlékszobrához zarándokltak el ifjunk, hol hazafias pietassal szemléltek a hősök reliel képét megnézték a vértanu, ügyminázium és főreáliskola szép épületeit, Aradról Szegedre, innen Zomborba robogott velük a vonat; a hamvaiból kikelt Szeged pompás uj épületeit a Zombor mellett a Ferencz csatornát vették szemügyre. Majd 36 órai folytonos utazás után Fiumeban szállott ki a társaság. Eszéket és Pécs városát csak tulsolag tekintették meg. Annál inkább lekötötte figyelmüket a Karszt hegység változatos kelge. Fuzsinétól kezdve vonatjuk meresz szerpentinokban haladott lefelé az Adriának, mig egy szikratömb megkerülésével egyszerre csak kitaszul a hullámtarj, kebelén megkönyebbülő s elfujolyte a Bora birodalmát, a karszti Szahárát, mely léiegzetet véve felsóhajtottak Heinéval: Talatta! Talatta! — Fiume és vidékének tanulmányára 2 napot fordult ki a társaság. Ez idő alatt hajókat szemlélt emberül; voltak a rizshántolóban, megnézték egy angol tehernszállitó pompás nagy hajót, körszemüit tartottak az osztr.-magy. lloyd „Urese" nevu szemlyszállitó hajóján, voltak az Abazziában, ez ut felét átengeren, felét annak szép sétányn partján tették meg. Voloskában szálltak le a háborgó tengerről; az isteni gondviselés mig megtartotta hajóikat, azalatt tavalnak épen tán a kiszállás perczében lelték sirjukat a tenger hullámaiban Fries Anna grófné és fia György, valamint Kesselstadt Arthur grófok.

Ezétére kelt az idő, mig ez utóbi a quarnerói öböl megkerülésével Fiuméba visszatértek, hol a templomok harangjai épen a feltámadás diesö ünnepét hirdették, s ők a halálból való megszabadulás érzetével siettek a fögyhazba.

(Vége következik.)

A brassói m. kir. állami főreáliskola ha tódik évi értesitőjére Rombauer Emil intézeti igazgató gondos szerkesztésében s a brassói „Közönyelődés" cz. irodalmi és mü- nyomdai vállalatban nyomdája által elég csinosan kiállitva jelent meg.

Az értesitőt Dr. Hofmann Frigyes tanár tapasztelt értekezése vezeti be („Toldi Szerelme" czimü), melyben a régi epika s a modern elbeszélés rövid, de tartalmas párhuzama után Arany János „Toldi Szerelmét", vala mint azutánt ecseteli, jépten nyomon kimutatva, hogy Arany epikus tehetségéből csakugyan hiányzott a leleményesség s hogy a Toldi Trilogiának középső részét is csak akkor, habár azután mesteri módon — alkotháttta meg, midőn Szigligeti „Rózsa" jaba, br. Kemény Zsigmond „Özvegy és leánya" cz. regényében s br. Jósika Miklós „A csehek Magyarországban" cz regényében oly mesére, cselekvésekre, alakokra talált, melyek „Toldi Szerelmé"nek keretébe beleilletek, a nélkül, hogy a trilógia már kész első s befejező részének epikai hitelét megingatták volna.

Ugyanekszerint azaszban az intézet 1890/91. évi történetére vigió adatokat találjuk csoportositva, melyek közül kiemeljük, hogy karácsonykor az uj épület emléktáblája s egyutal zárókőre is alkosztult; Walla Béla s Méhely Lajos rendes tanárokat a vallás- és közokt. minisztER jelen állásukban véglegesen megerősitette; kinevezett tornatanára az intézetnek ez évben sem volt, s a tornatanitást Méhely Lajos tanár volt megbizva; az évzáró vizgalatokat junius 13-itól 27-ig folytak; az érettségi szóbeli vizsgálat junius 6-án artatott meg; junius 15-én az intézet ifjusága tanárai vezetése mellett föld- és természetrajzi kirándulásban volt részt s végül hogy sNagy Istvan helybeli bankigazgató 2000 frt alapitvány tett az iskolán.

A tanári személyzetben mindazonnyai változás állott be, hogy az elátvozott rómkath. hitoktató Dr. Balázs Endre helyébe Bilinsky Lajos segédlelkész nevezte tett fel.

Az értesitő becses rovata gyanánt udvözöljük a tanárok irodalmi működésének kimutatását, mert szép tanujele a derék tanári kar elismert szakvakottságának s erényekben buzgóságának. Helyes és illő, hogy a tanárok irodalmi munkássága a szülők s a nagy közönség elé kerülő értesitőben külön legyen feltüntetve; mert hiszen a szaktudomanykiak nem kapnak sem az iskolán kivül, sem azon nyerhet tudomást ama lelkes szakszeretetről s odaadó munkásságról, mely fóreálisokán tanártestületének nem csak a hazában, de a külföld szakkörei előtt is elismerést és tiszteletet biztosit. A hosszu lajstromból kiemljük Binder Jenő tanár irodalom történeti s Bitai Béla ev. ref. hitoktató egyháztudományi értekezéseit; Dr. Hoffmann Frigyes s Cid' mantanárok Kovács Ferencz tanárnevelástudományi czikkeit, melyek számos magyar, német és francia szakfolyóirathan latták napvilágot; Méhely Lajos tanár dáctanitási czikkeit, melyekben a magyar tudományos akadémia támogatásával évek óta folytatott buvárlatai egy részéről számol be; Dr. Mika Sándor tanár Brassó történelmére vonatkozó kutatásait, megemlitvén végül, hogy Walther Béla és Dr. Jáhn Károly tanárok a földmivelési miniszterium által pályadijjal jutalmazott természettan s a vegytani irtak a földmivés-iskolák számára.

(Vége következik.)

Hivelő élet.

Brassó, 1891. jul. 3.

Tisztelt szerkesztő úr!

Bauszmann Guidó Fogaras vármegye ujon kinevezett főispánja folyó hó 4 én tartja ünnepélyes bevonulását megyéjébe, illetve városunkba.

A megye összes lakossága folekezeti és nemzetiségi különbség nélkül tüntetőleg fogadni készül főispánját, hogy már ezen fogadtatas által is jelét adja annak, hogy uj főispánját bizalommal és reménynyel fogadja.

Megyénknek, tanu a kilencféle nemzetiségének fogya, melyek lakjak, megvannak a maga sajtaságos, sok más megyéktől eltülő viszonyai, melyek kivánjak gondos tanulmányozni és rendszeres tanulmányozni igényelnek, annál inkább, mert a nemzetiségi aspiracziónak békés medorbe való terelése és a hazai javára való felhasználása, csaka erélyű pároslt lapintatossagal eszközölhető.

Bauszmann Guidó, ujonnan kinevezett főispánunk, ki erélyű születtési lévén, az erélyi viszonyokat ez okná fogva is, de mint hosszu évekem alt volt nemzetiségi kérjeiről, ezen minőségéből kifolyólag is alaposan ismeri, mert azokat behatóan tanulmányozta is, a viszonyok ezen alapos ismeretednél, müveltségénél, lojalitása, felvilágosodott voltaival fogva annál hivatottabb megyénk élén a közügyet vezetni és ellenőrizni, mert meg vagyunk győződve arról, hogy tapintatos vezetésének, erélyes intézkedéseinek és partatlanságának sikerülni fog megyénkben a kozigazgatást dásossá tenni és ez által a megye összes lakosságának osztatlan bizalmát és szeretetét megnyerni.

A megye közönsége részéről biztosithatjuk ő méltóságát a legszivesebb tolgyesben igaz bizalommal méz tevékenysége elé, és hogy a vármegye társadalma részéről odaadó támogatasban fog részesittetni allásban, mert a vármegye minden hibája meg van arról győződve, hogy csak a jogos igenyek figyelembe vételével, czak a nemzetiségek közötti békés egyetértés létrehozásával is, a hol mar megvan, támogatasával lehet a vármegye nyugalmát biztositani.

Megyénk uj főispánja Bauszmann Guidó a nyilvános élethen, az élet küzdterén elfogulat allásban már bőes bolitásnak és minden kétséget felül álló kiprobált igaz, jó hazafiságnak, az alkmesznye irantt torbestes ragaszkodásának és egyuttal — a mi minden jellemes férfiumal csak diesérendő — nemzetiségheez valo tántorithatlan hűségének sokat tobb bizonyitékat adta, semhogy egy pereczre is kétkedhetnénk a fokott, hogy vajon kinevezetése aldast hozó lesz-e megyénkre és hazánkra nézve?

Erős meggyőződésünk, hogy vármegyénk lakosaganak, törvényhatóságnak és hivatali karának hathatós, elfogultlan és jogosultlan ambicziótól ment támogatasa esetén főispánunkak sikerülni fog a megye folvirágzását, bekéjét és haladasát elősmozditni, és mert ezen támogatás hazafias kötelessége és ép ezért el nem maradhat, az eredmény sem fog elmaradhatni.

Üdvözöljük ő méltóságát megyénk tertelen és annak élén és öszinte szivből kivánjuk, hogy ép egészségben, az emberi élet leghosszabb határág működjék közöttünk, szeretettelteliek és a szeretetben alta körülvéve, megyénk és hazánk javára.

r. l.

Felhivás.

Brassó város magyar intelligenciájának több tagja arra határozta el magát, hogy itt egy részvényeire alapitott könyvkereskedés felallitásat fogja megkisérleni és ennek érdekben a részvények jegyzése végett aláirási ivek is bocsattatnak ki.

Mivel a könyvkereskedést legkésöbb f. év augusztus elején már berendezni kellene, de mert a részvénytársaság megalakitása, az alapszabályok kidolgozása stb. is még időt vesz igénybe. felkérem minazokat, kik a könyvkereskedés tekintetében részvény-aláirásra gyujtó-ivket kaptak, miszerint sziveskedjenek iveiket hozzám legkésöbb folyó hó 15 én beküldeni; azokat pedig, kik ezen részvénytársaságban szerepelni szándékoznak, felkérem, hogy e lap szerkesztőségénél folyó hó 20-ig aláirás végett jelentkezni sziveskedjenek.

Egy részvény névértéke 25 frt, mely a társaság megalakulásával számitandó öt hó alatt havi öt forintos részletekben lesz befizetendő, minden részvény után külön bélyeg és alapitási kötöség czimén 1 frt fizetendő.

Midőn az érdeklődök becses figyelmébe ajánlom, hogy az én gyujtő-ivemen már ezer forinton felüli jegyzés történt, remélem, hogy ezen részvénytársaság, mely egy a kor kivánalmainak teljesen megfelelő könyvkereskedést kivánja városunk igényeit kielégiteni, miélőbb meg fog alakulni.

Tisztelettel

Dr. Weisz Ignácz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szives tudomásul! Lapunk tisztelt olvasóit és főleg már bejelentett előfizetőit tisztelettel felkérjük: sziveskedjenek a lap kihordása elleni panaszukat alkalom adtán kiadó hivatalunknak bejelenteni, de egyuttal szives elnézést kérünk a kedvetlen nehézségekért melyek esetre egybekötött szerkesztés és egyáltalán kikerülhetlen rendellenességekért. Tekintettel arra, hogy lapunkat egyelőre nemcsak a már bejelentett t. előfizetőknek, hanem a n. é. közönség azon részének is elküldjük, kikben miélőbb előfizetőket vélünk látni, a lap kihordása tényleg nehézségekkel jár és mig az előfizetők rendes számu tudva nem lesz, sikeresen nem is intézhetünk annak. Ennélfogva tisztelettel felhivjuk a n. é. közönséget, sziveskedjenek előfizetési szándékukat kiadóhivatalunkban miélőbb bejelenteni.

A „Brassó" kiadóhivatala.

A polgári kór nehezségelyő és tevékenzési egyletek. hétfőn julius 6-án tényleg megkezdi működését. Midőn a humanus czélu egyletre a n. é. közönséget becses figyelmét istmételten felhivjuk, egyuttal az igazgatóság kérése folytán tudatjuk, miszerint a fölvételek naponta déli 11—1 ig és estre 7—9-ig szöktöttetnek, még pedig déli 11—1-ig az egyleti orvosok lakásán, (Dr. Kovács Áron honvéd ezredorvos, lakik Korház-utcza 33. sz. és dr. Jekelius Frigyes, lakik Kolostor-utcza 17. sz.) és este 7—9-ig az egyleti helyiségben Czérna-utcza 1. sz. a.

Rendőri hirek. (Lopás.) Tegnap reggel Waitzel Keresztély napszámos a pályaudvar kozelében egy vasuti kocsi-lokhárló birtokában találtatott, melyet nevezett mindenesetre a pályaudvarról lopott el.

Kommasszáció. Beszterczei levelezőnk szerint — a beszterczei határon a kommasszáczió junius hó 24 én kezdődött. A birtokosok oly nagy számmal jelentek meg, hogy szabad az illetőket mondhatni szétszórtnak mondani. Habár a kommasszáció megengedhetőségre ellen oppozicziót is támadt, kétségtelen, hogy annak hely fog adatni, mert az összes birtokosok tobb mint a forczyben előirt negyedrésze a kommasszáczió mellett van.

A szerelem sötét verem. Erősen tartja magát a hir, hogy Ferdinand roman trónörökös, Károly király ocsesa mesalianczot akart kötni, melyet azonban a miniszterlanacs hatarozottan megtorrestal. Vacaresco kiasszony, a roman királyné palotahölgye, a roman nagy-követ leánya volna a szerencsés halandó, ki irant a trónörökös szive langra gyult. A roman királyné a szivek öszszekapcsolatat nagyon partolja, maga a király szintén nincs ellene a dolognak, de a miniszterlanacs máskép gondolkozik és tobbszoros tanácskozás eredményeként nyilan kijelentette, hogy vagy Vacarescu kiasszony, vagy a roman trón. Igaz, hogy nehéz a választás, de egy fiatal szerelmes ifjunak tud megtálasz lenni. Ennélfogva a legszélesebb és legmagasb körökben nagy kiszaczugnak néznek az ügyek mikéjt lehonyolitása elé.

Elétunt fiu. Nagyváradon, mint tudósitónk irja, Pozvár Dénes kir. táblai birónak alig 13 esztendős fia ma öngyilkos szándékból magára lőtt. A kis fiu halálban megsebezte magát. Tettének oka meg nincs kideritve.

A magyar zászló Elmenebli irják, hogy Czerkveinaban a tegnapelőtti fürdőmegnyitási ünnepély alkalmából két orvost, a kik a fölvonuló magyar zászlót le akartak tépni, a czerkveinaczok polgármester elesukatt. Jó isten.

A vezuvba zuhant. A nagy tüzhányó ujra működik és a lávafolyam folyton növekedik. Attól tartanak, hogy a lava, az obszervatorium mögötti Vetrano-utcza fogja elérni. Ugyanezt jelzi kt brazilliai, Silva Jardin és Duchon Caneiro, a a fökráter szélére hatolt, hol gőzfelhő vette őket körül. Jardin a kraterbe zuhant, Carneiazonban vezetője megmentette és csak könyvelb egisi sebeket szenvedett.

Idegenforgalom Brassóban

— Julius hó 3-án.

Bukarest szálloda. Pfanhauer Ferencz mérnök, Krombergus Gábor a kőszegi szeszgyárból. Braun Zsuzsánna, alezredes neje, Székely-Udvarhely. Rukavina Viktor orvosnővendék, Budapest. Lamberger Viktor kereskedő. Bécs.

Central-Nro I szálloda. Neujeri Róza kereskedő neje, Nagy Szeben.

Európa szálloda. Marquardt Ernő, Teweles Simon, Spitzer Károly, Luftner József, Lichtblau Adolf, kereskedők, Bécs és Budapest. Sülty Jakab marhakereskedő, Budapest, Rocheano Helena, tökepénzes neje, Jassy.

Korona szálloda, Runcanu Nicolae könyvvezető, Torcsvar. Radó Sandor zenész, Hatszeg. Todorovits Gerő kereskedő, Ibsa. Vastiaru Romul tanár, Arad. Jonescu Mariu ügynök, Sinaia.

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat Kolozsváron az 2 óra 48 pkor délután; gyorsv. Aradon at 10 óra 24 pkor este; gyorsvonat 7 óra 23 pkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 18 pkor reggel; vegyes vonat 12 óra 20 pkor délben; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 5 óra 45 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől*: Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat Kolozsváron az 2 óra 9 pkor délután; gyorsvonat Aradon at 5 óra 8 pkor reggel; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 9 óra 24 perczk. reggel; vegyes vonat 7 óra 40 perczkor este.

Brassói piaczi árak.

Julius hó 3-án.

Buza legszebb	7.—	Kása	3.80
„ közepes .	6.50	Szalonna . .	5.—
„ gyenge .	6.30	Lencse . . .	7.10
„ elegy .	4.50	Paszuly . . .	4.80
Rozs, szép .	4.50	Kendermag .	6.—
„ közepes .	4.30	Burgonya . .	1.50
Árpa, szép .	4.—	Marhahus, klgr.	—.48
„ közepes .	3.80	Disznóhus . .	—.48
Zab, szép . .	2.80	Barányhus . .	—.32
„ közepes .	2.60	Disznózsir . .	—.54
Tökörbuza .	5.—	„ olvaszt.	—.90

Budapesti árfolyam.

1891. Julius 3-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4 % -os . .	105·30
„ papirjáradék 5 % -os . .	101·65
„ Vasuti kölcsön arany 4½ % -os	116·60
„ „ „ ezüst 4½ % -os	99·40
„ Keleti vasuti kölcsön I. kiadás .	— —
„ „ „ „ II. „	— —
„ „ „ „ III. „	112·70
„ földtherem. levélzőnk .	92·—
Horvát-szlav. kölcsön kötvény kiadás	104·75
Magyar dezsma kárpótlás . .	— —
„ „ „ „ kölcsön . .	138·—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy .	130·—
Osztrák papir járadék . .	92·50
„ ezüst . . .	92·65
„ arany . . .	109·25
1860-iki osztr. államsorsjegy .	139·25
Osztr. magyar bank részvény .	1035·—
Magyar hitelbank részvény . .	338·25
Osztr. hitelrészvény . . .	293·25
Ezüst	— —
Cs. és kir arany . . .	5·56
„ „ „ ezüst . . .	— —
20 frankos (Napoleondor) . .	9·30
Német márka	57·67½
London	117·30
Páris	46·45
Osztr. járadék 5%	102·60

Bukaresti tőzsde.

Bukaresti kommunal sorsjegy	75·—
Arany	— —
Osztrák forint	247.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szám 2177.1891. tikkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A fogarasi kir. járóság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy *Benedek Gyula* végrehajtatónak *Rotz Petrus Petrus* végrehajtást szenvedő elleni *95 frt — kr.* tőkekövetelése és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő O-Sinka községben fekvő, az ó-sinkai 319. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt:

ingatlan			ingatlan		
591/1 hr.-sz.	160 frt		4563 hr.-sz.	4 frt	
594/1 „	24 „		4823 „	43 „	
1062 „	10 „		4927 „	24 „	
1422 „	19 „		5089 „	55 „	
1985 „	22 „		5807 „	78 „	
2278 „	11 „		6068 „	13 „	
2867 „	24 „		6291 „	46 „	
3022 „	13 „		6297 „	102 „	
3235 „	6 „		6628 „	22 „	
3436 „	12 „		7458 „	17 „	
3907 „	14 „		7508 „	1 „	
4088 „	19 „		7616 „		
4202 „	8 „		7621 „	36 „	
4445 „	19 „		7624 „		

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi **október hó 14-ik napján** délelőtti 10 órakor O-Sinka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz 170 § a értelmében a bánatpénznek a birosági előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1891. évi aprilis hó 24-én.

A fogarasi kir. járóság mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy Lázár,
kir. aljbiró.

3595/1891. p. sz.

Hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék közhirré teszi, miszerint Benedek Gyulának Felső-Venicze község összes birtokosai ellen, *Felső Venicze* határa tagosításának elrendelése iránt beadott kérése folytán a felek meghallgatása, ugy az elrendelés feltételének kinyomozása végett határnapul a helyszinére, Felső-Venicze községebe 1891. évi **augusztus hó 24-ikének** délelőtti 9 órája tüzetett ki, melyre az összes érdekeltek az 1880. évi augusztus 23-án 2364. sz. a. kibocsátott birt. rend. utasitás 36. § aban irt jogkövetkezmények terhe alatt azzal a megjegyzéssel idéztetnek, hogy a tagositási kérés egyik példánya alólirott kir. törvényszéknél, egy példánya Felső-Venicze község házánál a hivatalos órák alatt betekinthető.

A tárgyalást Vizy József kir. törvényszéki biró vezetendi.

Brassó, 1891. junius hó 27-én.

A kir. törvényszék tiszéből:

Deési, elnök. Bauer, jegyző.

Szám 3482/1891.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járásba kebelezett Prázsmár nagy községben elhalálozás folytán üresedésbe jött jegyzői állomásra, esetleges előléptetés folytán netalán üresedésbe jövő segédjegyzői állomásra, ezennel pályázatot nyitok. A jegyzői állomás 675 forint fizetéssel és 250 frt lakbérrel, a segédjegyzői állomás 400 frt fizetéssel és 50 frt lakbérrel illetve szekértve, a magyar munkálatok teljesitésére, a jegyzőket illető, hatóságilag megállapitott dijakon kivül. Felhivatnak mind azok, kik ezen állomások egyikére pályázni óhajtnak, az 1883. évi I. t. cz. 6-ik § értelmében kelőleg folyeszelt, sajátkezüleg irt, pályázó életkorát és nyelvismeretét kitüntető folyamodványukat folyó év **julius hó 11-ig** alólirthoz annál is inkább beadni, mivel később beérkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Földvártt, 1891. junius hó 25-én.

Pildner Ferencz,
főszolgabiró.

(6) 1—2

Lootz J. F.

Brassó

Vár-utcza 55. sz. a

állandó raktárt tart kitünő és kipróbált *legfinomabb minőségü Portland cementből, Roman cementből és szobapadozat lakból*

szép, világos sárga színben.

☞ Cementvevők, kik vaggonszámra vásárolnak gyári árban részesülnek.

7(8) 1—15

Szám 3949/1891.

Hirdetmény.

A Hosszufalu község határán elvonuló Garesin patak régi gátjai mellett létesitendő jászolgát és zsilip, a zsilip alóli csatorna, valamint a dominális kertnek és a kender ázatóknál létesitendő vizosztóknak kőépitése 1697 frt 68 kr. összeg erejéig van előirányoova.

A fent emlitett munkálatok fogatositásának biztositása czéljából az 1891. évi **julius hó 20. napjának délelőtti 10 órájára** a hétfalusi járási főszolgabiró hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat kitüzött nap délelőtti 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki müvelet és részletes feltételek a nevezett járási főszolgabiró hivatali helyiségében a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Hosszufalu, 1891. évi junius 27-én.

Henter Gábor,
főszolgabiró.

(4) 3—3

A Magyar-Franczia biztositó részvénytársaság főügynöksége

Adler L. Jakab

bank- és váltóüzlete

Brassó, Virágsor és Hirscher-utcza.

Foglalkozik:

☞ Értékpapirok, sorsjegyek és valuták bevásárlásával és eladásával a legjutányosb feltételek mellett.

Átvesz tőzsdei megbizásokat.

Lelkiismeretes folyóiratokat az belföldi és exoticus értékpapirok felett és Előnyösen végez idevágó rendeleteket.

Szelvény beváltásokat, valamint egyáltalán az összes a bank- és váltóüzlethez tartozó transactiokat eszkoz.

Sorsjegyrevisio díjmentesen.

A savanyuvizek gyöngye.

BORSZÉKI SAVANYUVIZ.

A bécsi és párizsi kiállitásokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggyógyászatilag és egyedüli félig kötött szénsavas tartalmu savanyuviz, mely eddig mind-a mda borszéki kőszót az egyedülinek van behizonyulva, mely az egyenlőtlen is átszálliháttá a nélkül, hogy akár erejében, akár jó izében és ékszégében változást szenvedne.

Borszéknek jelenleg 6 ivókut forrása van: «fő», «József főherczeg», «Kossuth», «László», «Boldizsár» és «Arany János» kut.

Régi idők óta a kereskedelemben nagy elterjedést nyert, s fölég a „fő kut" vize hozatott nagyobb forgalomba, melyből évenként több mint 4 millió palaczk árusittatik el, jelenleg pedig a „Kossuth" forrásból is készlet tartatik, s kivánatra bármelyik forrásból megrendelések teljesittetnek.

Borszék ivóvizei, mint a legszénsavadsabbak ismeretesek, melyeknek szénsav, vasoxyd szénsavas mész, szénsavas magnézia és szénsavas natron képezik foalkatrészeit.

Javulva van, főképen a vérszegénység és idegbántalmak majd minden neméndi, emésztési zavarokná, hugyszervek, valamint a belszervek összes bantalmainál stb.

Mint üditő ital, tiszta, kellemes, minden mellék iz nélküli pezgő borviz, tisztán vagy borral vegyitve páratlanul áll.

Mindig friss töltésben kapható: (6) 2—10

LÁZÁR ÉS VERZÁR czég FŐRAKTÁRÁBAN.

Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvénytársaság

Kolozsvár és Brassó.

Tisztelettel van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy **Brassóban Kolostor-utcza 26. sz. a.** fióktelepet létesitettünk, mely működését már megkezdette.

A fióktelep a modern graphikai követelményeknek megfelelőleg **teljesen ujonnan van berendezve**, a legkitünőbb gépekkel fölszerelve.

A nyomda szakavatott vezetés alatt áll, s mindennemű

KÖNYVNYOMDAI

munkákat, és pedig: hirlapokat, folyóiratokat, könyveket, füzeteket, iskolai értesitőket, okleveleket, részvénjegyeket, bál-, eljegyzési- és esküvői-meghivókat, táncrendeket, árjegyzékeket, körleveleket, gyászjelentéseket, falragaszokat, hivatalos nyomtatványokat stb. stb. bármely nyelven is gyorsan, izlésesen készit el.

Felvállal mindennemű

LITHOGRAPHIAI (KŐNYOMDAI)

munkálatokat, részvényeket, zálogleveleket, névjegyeket stb., melyeknek kiállitása versenyez a fővárosi nagyobb műintézetekéivel.

Raktáron tart mindenféle gyakorta előforduló nyomtatványokat, igy ügyvédek, szolgabirák, kör- és községi jegyzők, tagosító mérnökök, kir. bir. végrehajtók számára.

Különös figyelmébe ajánlja cselédkönyveit, melyekből 100 drb 4 frt 60 kr.

Árai határozottak, olcsók.

E vállalatokat a nagy közönség jóakaratu szives figyelmébe ajánlva, vagyunk

kiváló tisztelettel

„KÖZMŰVELŐDÉS"
IRODALMI és MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Brassó. Nyomatott a kiadó tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.